

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 19P/269/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5714215611
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 02. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslava Korbašová
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2015:5714215611.2

Rozhodnutie

Okresný súd Martin sudcom JUDr. Miroslavou Korbašovou vo veci navrhovateľky/matky: S. T., L.. XX.XX.XXXX, J. Y. O. XXXX/XX, P. P. proti odporcovi/otcovi: S. T., L.. XX.XX.XXXX, J. Y. O. XXXX/XX, P. P. v konaní o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu: C. T.A., L.. XX.XX.XXXX, zastúpenému kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Martin, pracovisko Turčianske Teplice, takto

rozhodol:

Manželstvo navrhovateľky S. T., L.. XX.XX.XXXX a odporcu S. T., L.. XX.XX.XXXX, uzatvorené dňa XX.XX.XXXX E. P. P., zapísané v knihe manželstiev - v sobášnej matrike C. L. E. E. P. P. E. X. E., O. XXXX, D. XX, G. G. Č. XX r o z v á d z a.

S c h v a ľ u j e rodičovskú dohodu o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode manželstva v tomto znení:

Maloletý C., L.. XX.XX.XXXX s a z v e r u j e do osobnej starostlivosti matky, ktorá ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok.

Otec s a z a v ä z u j e prispievať na výživu maloletého výživným vo výške 200 eur mesačne od právoplatnosti výroku súdu o rozvode manželstva vždy do 10-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky.

Žiaden z účastníkov n e m á p r á v o na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľka sa návrhom podaným na tunajšom súde dňa 24.11.2014 domáhala, aby súd jej manželstvo s odporcom rozviedol; maloletého zveril do jej osobnej starostlivosti; otca zaviazal povinnosťou prispievať na maloletého výživným vo výške 200 eur mesačne. V návrhu uviedla, že s odporcom uzatvorili manželstvo po viac ako dvojročnej známosti. Na začiatku manželstva bývali u odporcových rodičov a v roku 1987 si zaobstarali vlastný byt. Počas manželstva zažívali menšie krízy, no tie vždy vedeli v pokoji vyriešiť. Odporca mal sklony k nadmernému požívaniu alkoholu. K vážnemu narušeniu manželských vzťahov došlo už pred narodením maloletého a pokračovalo to odchodom odporcu za prácou do zahraničia. Nezhody vyvrcholili po svadbách spoločných plnoletých detí. Odporca jej začal dávať najavo, že jej nedôveruje, vyvíjal na ňu psychický nátlak, vyčítal jej takmer všetko, čo urobila. Počas jeho pobytu v zahraničí bola celá starostlivosť o domácnosť a maloletého na jej pleciach. So zreteľom na maloletého mala záujem manželstvo udržať za predpokladu, že odporca zmení svoje správanie voči nej, no nestalo sa tak. K odporcovi stratila citový vzťah a nevidí nádej na jeho obnovu. Na ďalšom trvaní manželstva nemá záujem.

Odporca sa k návrhu písomne nevyjadril.

Súd uznesením č.k. 19P/269/2014-19 zo dňa 16.12.2014 ustanovil maloletému kolízneho opatrovníka pre konanie, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Martin, pracovisko Turčianske Teplice.

Pojednávania nariadeného v tejto veci na 02.02.2015 sa kolízny opatrovník nezúčastnil, pričom svoju neprítomnosť neospravedlnil, nepožiadaval z dôležitého dôvodu o odročenie pojednávania, preto súd za splnenia podmienok stanovených v § 101 ods. 2 OSP pojednával v jeho neprítomnosti.

Na pojednávaní súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, oboznámením sa s listinami tvoriacimi súdny spis a zistil nasledovné.

Navrhovateľka na pojednávaní zotrvala na svojom návrhu. Uviedla, že sa snažila o návrhu s odporcom porozprávať, avšak rozhovor bol ukončený s tým, že mu je zo dňa na deň protivnejšia. Nechce ďalej znášať to, čo jej odporca spôsobuje svojím správaním. Popíja. V podstate teraz menej ako to bolo v minulosti, pretože už má auto, a na ňom chodíeva, preto nemôže piť. Keď má príležitosť si vypiť, túto vždy využije, potom ona odchádza z domu k svojej dcére, kde má vlastnú izbu. V novembri 2014 pohár jej trpezlivosti pretiekol. K dcére chodí bývať aj v prípade, keď sa odporca vráti z práce zo zahraničia a je doma. Odporca sa vracia z práce z Talianska, chodí na týždeň domov a ona celú túto dobu strávi u dcéry na byte. V prípade, aj keď nie je u nich, a je doma, spáva oddelene, pretože neznesie manžela vo svojej blízkosti. Čo sa týka hospodárenia, v poslednej dobe hospodária už oddelene. Odporcovho účtu sa už nedotýka, intímne sa spolu nestýkajú viac ako pol roka. Keď sa rozprávala s maloletým o rozvode manželstva, on povedal, že by bol rád, keby boli spolu a boli rodina, avšak ona už odmieta akceptovať vždy to, čo chcú ostatní, a chce, aby oni akceptovali to, čo chce ona.

Odporca spočiatku s návrhom na rozvod manželstva nesúhlasil, pretože sľúbil maloletému, že urobí všetko preto, aby ich súd nerozvedol. Spochybnil to, že by sa navrhovateľka pýtala na názor maloletého na ich rozvod. On s maloletým telefonoval a tento mu povedal, že mu mama iba oznámila, že sa chce rozvieť. Uviedol, že toto je v ich rodine stále tak, že navrhovateľka im iba niečo oznámi, ale ostatné veci sa dozvie od druhých ľudí. Nemá problém s tým, že navrhovateľka má kamarátky, a že sa s nimi stretáva. Vadí mu len to, že na týchto stretnutiach rozoberá jeho od a po zet. On aktuálne pracuje v Taliansku, kde je 5-6 týždňov a potom na týždeň väčšinou príde domov. Keď sa vracia z Talianska, vracia sa nielen za synom, ale aj za svojou manželkou. Napríklad počas Vianočných sviatkov boli lyžovať a bolo všetko v poriadku. V priebehu pojednávania s návrhom na rozvod súhlasil, uvedomuje si, že manželstvo s navrhovateľkou nefunguje, pretože sa už so svojou manželkou dohodnúť nevie.

Kolízny opatrovník vo svojej správe o prešetrení rodinných pomerov uviedol, že rodičia spolu s maloletým žijú v byte, ktorý má tri izby, kuchyňu a príslušenstvo. Byt nie je vo vlastníctve manželov. Náklady na bývanie sú cca 230 eur. Matka pracuje ako opatrovateľka v DSS v Turčianskych Tepliciach, jej čistý príjem je cca 400 eur. Matka si platí telefón v sume 23 eur, životné poistenie 10 eur, stavebné sporenie 25 eur a sporí si po 10 eur mesačne. Na podanom návrhu naďalej zotráva, ako sa vyjadrila z dôvodu psychického nátlaku. Manžel jej údajne všetko vyčíta, všetko jej zakazuje, ponižuje ju. V čase, keď je manžel doma, chodíeva totiž za prácou do zahraničia, matka ako uviedla trávi radšej čas u svojej dcéry, aby sa s ním nemusela stretnúť a riešiť konfliktné situácie. S maloletým má otec štandardný vzťah, majú sa radi. Otec sa o neho zaujíma. Údajne mu šetrí na sporení cca 50 eur každý mesiac, kupuje mu potrebné veci. Naposledy mu kúpil mobilný telefón a robota. Maloletý navštevuje 8. ročník základnej školy, jeho náklady matka špecifikovala - strava v škole 25 eur, stavebné sporenie 7 eur, poistenie 10 eur, oblečenie a obuv cca 30 eur mesačne. Náklady maloletého spojené so školou na tento školský rok boli doposiaľ 50 eur. Zdravotný stav maloletého je v poriadku. Názor odporcu a maloletého sa kolíznemu opatrovníkovi zistiť nepodarilo.

Z oznámenia ÚPSVaR Martin, pracovisko Turčianske Teplice vyplýva, že navrhovateľka nie je poberateľkou pomoci v hmotnej núdzi; navrhovateľka v roku 2013 a 2014 nepoberala peňažné príspevky

na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a ani nemá podané žiadosti na uvedené príspevky; navrhovateľka nie je poberateľkou štátnych sociálnych dávok; odporca je poberateľom prídavku na dieťa vo výške 23,52 eura mesačne.

Z potvrdenia zamestnávateľa matky, Zariadenie pre seniorov, domov sociálnych služieb a špecializované zariadenie vyplýva, že matka je v ich organizácii zamestnaná od 01.05.2012 na dobu neurčitú ako opatrovatelka. Za obdobie 01/2014 - 12/2014 bola čistá priemerná mesačná mzda matky 435,94 eura mesačne.

Podľa § 22 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZR“), k zrušeniu manželstva rozvodom možno pristúpiť len v odôvodnených prípadoch.

Podľa § 23 ods. 1, 2, 3 ZR, súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia. Súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi, a pri rozhodovaní o rozvode na ne prihliada. Súd pri rozhodovaní o rozvode vždy prihliadne na záujem maloletých detí. Súd pri posudzovaní miery rozvratu vzťahov medzi manželmi prihliada na porušenie povinnosti manželov podľa § 18 a 19.

Podľa § 18 ZR, sú si manželia v manželstve rovní v právach a povinnostiach. Sú povinní žiť spolu, byť si verní, vzájomne rešpektovať svoju dôstojnosť, pomáhať si, starať sa spoločne o deti a vytvárať zdravé rodinné prostredie.

Podľa § 19 ods. 1 a 2 ZR, o uspokojovanie potrieb rodiny založenej manželstvom sú povinní starať sa obidvaja manželia podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Uspokojovaním potrieb rodiny je aj osobná starostlivosť o deti a domácnosť. O veciach týkajúcich sa rodiny rozhodujú manželia spoločne.

Podľa § 24 ods. 1, 3, 4, 5 ZR, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného. Rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná. Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvom rodičmi. Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov dbá na právo toho rodiča, ktorému nebude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati. Rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, môže sa práva na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati domáhať na súde.

Podľa § 25 ods. 1, 2, 4 ZR, rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode. Ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť. Ak jeden z rodičov opakovane bezdôvodne a zámerne neumožňuje druhému rodičovi styk s maloletým dieťaťom upravený podľa odseku 1 alebo 2, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o osobnej starostlivosti.

Podľa § 28 ods. 2 ZR, rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy mal. dieťaťa.

Podľa § 62 ods. 1 - 5 ZR, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov, dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa, alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd prihliadne aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 ZR, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 76 ods. 1 ZR, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Základným predpokladom rozvodu manželstva je existencia vážneho narušenia a trvalého rozvrátenia vzťahov medzi manželmi; toto narušenie nastáva predovšetkým vtedy, ak sa manželia neriadia, resp. nemôžu riadiť vo vzájomnom správaní pravidlami vyplývajúcimi z cit. § 18 až 20 ZR. Zrušenie manželstva rozvodom však odôvodňuje len kvalifikované rozvrátenie vzťahov medzi manželmi, ktoré má za následok, že manželstvo prestalo plniť svoj účel.

Manželstvo nie je totiž len právny stav či právny pomer, ale je aj životným spoločenstvom, ktoré sa má vyznačovať vzájomným rešpektom, citovou náklonnosťou, úctou, dôverou, a pomocou; má vytvárať zdravé rodinné prostredie, kde sa manželia vzájomne správajú ohľaduplne, majú porozumenie pre vzájomné potreby a osobitné záujmy a prípadné rozpory vzniknuté pod vplyvom rôznych okolností sa snažia preklenúť vzájomnou dohodou, resp. odpustením, t. j. aby sa vo všeobecnosti vytvorili priaznivé podmienky pre spolužitie a realizáciu všetkých členov rodiny vrátane maloletých detí.

V danej veci manželské spolužitie účastníkov konania spoločnosťou požadované znaky nenapĺňa. Súd pri zisťovaní príčin rozvratu manželstva účastníkov konania zistil, že tieto spočívajú v ochladení citových väzieb a vyústili nakoniec do ukončenia manželského spolužitia, pričom obaja účastníci vylúčili akúkoľvek možnosť jeho riadnej obnovy. Vzhľadom k tomu súd k rozvodu manželstva pristúpil. Zároveň má súd za to, že spolužitie medzi manželmi netvorí zdravé a nekonfliktné rodinné prostredie, ktoré je pre zdravý fyzický a psychosociálny vývoj maloletého tak potrebný, preto rozvod manželstva nebude v jeho neprospech.

Čo sa týka úpravy rodičovských práv a povinností k maloletému na čas po rozvode manželstva, rodičia uzavreli rodičovskú dohodu tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia. Vzhľadom k tomu, že navrhovaná rodičovská dohoda je v najlepšom záujme maloletého, výška výživného primeraná osobným, majetkovým a zárobkovým pomerom oboch rodičov a v doterajšej starostlivosti matky neboli zistené žiadne nedostatky, súd navrhnutú dohodu schválil. Nakoľko sa na styku otca s maloletým účastníci konania vedia dohodnúť, tento súd neupravoval.

Podľa § 144 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“), účastníci nemajú právo na náhradu trov konania o rozvod alebo neplatnosť manželstva alebo o určenie, či tu manželstvo je alebo nie je. Súd však môže priznať i náhradu týchto trov alebo ich časti, ak to odôvodňujú okolnosti prípadu alebo pomery účastníkov.

O trovách konania súd rozhodol v zmysle citovaného ustanovenia, nakoľko žiadne okolnosti neodôvodňovali ich náhradu.

Po vyhlásení rozsudku, jeho odôvodnení a daní právneho poučenia sa navrhovateľka a odporca vzdali práva podať voči nemu odvolanie.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia prostredníctvom Okresného súdu Martin ku Krajskému súdu v Žiline.

V odvolaní je potrebné uviesť: ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, musí byť podpísané a datované. Ďalej je potrebné označiť rozhodnutie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napadá, v čom vidí odvolateľ nesprávnosť rozhodnutia alebo postupu súdu a čoho sa domáha. Odvolanie je potrebné predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Ak osoba povinná podľa tohto rozhodnutia dobrovoľne nesplní, čo jej ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže osoba oprávnená z rozhodnutia podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu / Z. č. 233/1995 Z. z. v znení zmien a doplnkov/, a ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.